

Večernik

Leto II. (IX.), šte. 36

Maribor, torek 14. februarja 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem čeku zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vukičevićeva pogajanja z Ljubo Davidovičem

VUKIČEVIČ SI SKUŠA ZA VSAKO CENO ZASIGURATI VSAJ PODPORO MARINKOVIČEVE SKUPINE.

BEOGRAD, 14. februarja. Čeprav je včeraj designirani ministrski predsednik Velja Vukičević izjavil, da pogoji, ki jih je stavil Ljuba Davidović za sodelovanje v koalicijski vladi, niso nesprijemljivi, se za danes dopoldne sklicana seja radikalnega kluba, ki naj bi razpravljala o pogojih, ni vršila, ker ni bilo v klub Vukičevića. Pač pa je Vukičević med tem nadaljeval zaupna posvetovanja s svojimi intimnimi političnimi prijatelji.

Ob 10. dop. je posetil Vukičević bolnega zunanega ministra dr. Marinkovića, pri katerem je ostal pol drugo uro v živahnem razgovoru. Kakor se v poučenih krogih zatrjuje, je skušal pri tej priliki pridobiti Marinkovića za to, da bi njegovi ožji pristaši Davidovića desavuirali. Demokratska stranka naj bi se razcepila.

zato pa bi bil on kot šef volilne vladne pripravljen, vladne demokrate pri volitvah tako podpirati, da bi bili močnejši od Davidovičeve skupine in si tako utrdili pozicijo. Ako pa je razcep stranke nemogoč, potem je Vukičević izrazil željo, da naj ga Marinkovičeva skupina podpira vsaj pri proračunski razpravi in glasuje za vladne predloge.

V koliko je Vukičević pri Marinkoviću uspel, ni znano. Takoj nato je vnovič obiskal Davidovića.

Kakor se zatrjuje, zahtevajo demokrate za vsako ceno notranji portfelj in se zavzemajo tudi za to, da dobe tudi pašicevci in radikalni centrumaši v vladi zastopstvo. Tako se govori, da prevzame Krsta Miletić ministrstvo za šume in rude, dr. Popović narodno zdravstvo, Miša Trifunović pa ministrstvo prosvete.

Janko Horvat v Ljutomeru šestdesetletnik

Jutri, 15. t. m. bo v prestolici Prlekije, v Ljutomeru, praznoval šestdesetletnico svojega rojstva gospod Janko Horvat, slikarski mojster. Naša dolžnost je, da se ga ob tej priliki spomni tudi naš list. Saj je bil gospod Horvat vse svoje življenje mož nesebičnega, kristalno čistega značaja ter odličen delavec na narodnem in gospodarskem polju. Nikdar ni tiščal v ospredje, delal je vse življenje mirno in skromno, a tem bolj uspešno. Rojen je bil 15. februarja 1868 v Ivanjcih pri Negovi iz kmečke hiše. Po dovršeni ljudski šoli se je posvetil rokodelstvu, v lastnosti slikarskega pomočnika obhodil mnogo sveta in se šele leta 1905 vrnil v svojo ožjo domovino, kjer si je v Ljutomeru ustanovil samostojno obrt.

Ni treba na široko opisovati, da je bil Horvat kot slovenski obrtnik izpostavljen preganjanjem in da je moral v takratnih avstrijskih časih nemškega rokovenjašstva prestati marsikatero težko borbo in bridko preizkušnjo. Toda Horvat se je kot strokovnjak v svojem poklicu in kot soliden obrtnik vzdržal kljub vsem naporom nasprotnikov, ki so ga hoteli uničiti, in si je ustvaril eksistenco, četudi malo in skromno. Poleg svojega poklicnega dela pa je neprestano vršil narodno delo in ni ga menda človeka v Ljutomerskem okraju, ki bi Horvata ne poznal in ne spoštoval.

Ustanovil je v Ljutomeru Trgovsko in obrtno društvo, kateremu je bil skozi desetletja predsednik in tajnik; sodeloval je pri Ljutomerski obrtni zadruzi; bil je predsednik lepe obrtne razstave v Ljutomeru l. 1926; bil je in je še danes občinski odbornik in se je tam vedno pokazal s svojim gospodarskim znanjem; vedno pa se je tudi posvečal razvoju in napredku

Ljutomerskega Sokola, kjer je sodeloval v različnih odsekih, zlasti pa tudi kot igralec pri raznih dramatičnih prireditvah. Danes je še predsednik Pevskega društva, vsestransko pa, bodisi aktivni, bodisi kot podpornik, podpira vsa narodna društva. V organizaciji slovenskega obrtništva je zavzemal in še danes zavzema Horvat odlično mesto. Že od leta 1907, naprej ga najdemo kot delavnega odbornika Zveze obrtnih združenj v Mariboru; pri Obrtni banki je od njenega početka član nadzorstva; leta 1920. je bil kot priznan veščak v obrtniških zadevah poklican v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, kjer je s svojimi treznimi nasveti mnogokrat vzbujal pozornost. Kot kremenit značaj je tudi vsikdar odločno pokazal svojo priпадnost k napredni ideji, je bil od ustanovitve bivše Narodne stranke za Štajersko njen aktivno se udeležujoči član in je tudi ves čas odločen pristaš idej Samostojne demokratske stranke. Leta 1923. se je vključil grožnjam političnih nasprotnikov aktivno vrgel v volilno borbo kot kandidat na listi SDS. Svoje otroke je vzgojil v narodno zavednem duhu in vsem zagibal eksistenco, da si se je moral mnogokrat sam težko boriti za obstanek, zlasti takrat, ko mu je leta 1918. kruta smrt iztrgala iz kroga njegove rodbine njegovo srčno ljubljeno ženo.

Možu, ki je ves čas svojega življenja posvetil delu, delu za lastno eksistenco in eksistenco rodbine, delu za gospodarski napredek obrtniškega stanu in celega naroda, delu za prosvetni napredek naroda, in ki ni nikdar, tudi v najhujših viharjih življenja, klonil s svojim duhom, kličemo tu di mi ob njegovem šestdesetletnem jubileju: Naše najlepše čestitke, in da bi nam bil ohranjen še dolgo, da delaš v zdravju in zadovoljnosti na prei v tem smislu, kakor si dosedaj!

Kratkovidni eksperimenti

SLS IN REALNA GOSPODARSKA POLITIKA.

Maribor, dne 13. II. 1928.

Ko sta bila meseca decembra lanskega leta obema slovenskima oblastnim skupščinama v Mariboru in Ljubljani, predložena proračuna za leto 1928, je med drugim zlasti padlo v oči, da ste hoteli večini v obeh oblastih uvesti posebne oblastne doklade v iznosu 200% državne trošarine na uvoz vin iz drugih delov države. V mariborski oblastni skupščini je oblastni poslanec g. Petovar, znani in priznani gospodarski strokovnjak, s statistiko v roki dokazal, da bi uvedba takšne oblastne »carine« na vina iz drugih oblasti na eni strani finančno dala razmeroma zelo majhen efekt, na drugi strani pa bi naše gospodarske interese težko oškodovale, ker bi se začela na ta način carinska vojna med posameznimi deli države. Ob odporu poslancev SDS in drugih opozicijskih skupin je končno v mariborski oblastni skupščini prodrlo mnenje, ki ga je zastopal g. Petovar, in je padla namera za uvedbo oblastne carine na vino. V ljubljanski oblastni skupščini večina ni bila tako uvidevna in so tam takšno oblastno carino sklenili, vendar pa je bil finančni minister vsled protesta gospodarskih krogov in drugih delov države prisiljen, da to določbo v oblastnem proračunu ljubljanske oblasti črta.

Kako prav so imeli poslanci SDS in ostale opozicije v obeh slovenskih oblastnih skupščinah, ko so se upirali načrtu SLS večine, so pokazali kasnejši dogodki. Že časopisna poročila iz sej mariborske in ljubljanske skupščine, iz katerih je bila razvidna namera večine, so izzvala veliko nezadovoljstvo zlasti v dalmatinskih gospodarskih krogih, pa tudi v Banatu in drugih delih države. Vse dalmatinske gospodarske ustanove so dvignile odločen protest proti tej nameri in so

zagrozile z represalijami proti obema slovenskima oblastima. Tudi se je že predsedstvo splitske oblastne skupščine bavilo z vprašanjem in je bilo že tudi sklenjeno, da bi se uvedle tam oblastne doklade na vse produkte, ki bi se uvozili iz Slovenije v Dalmacijo. Da bi pri tem bila pred vsem udarjena naša slovenska vinoreja, pa tudi vse druge panoge našega gospodarstva, je na dlani. Saj moramo vedeti, da Dalmacija v času poletne tujske sezone konsumira ogromne množine nele naših vinogradniških produktov, ampak tudi produktov iz vseh drugih panog našega kmetijstva in ostalega gospodarstva. Treba je uvaževati, da se v sezoni proda v dalmatinskih restavracijah in gostilnah najmanj toliko naših ljutomerskih in drugih slovenskih vin, kakor dalmatinskih.

Realna gospodarska politika mora z vsemi temi dejstvi računati. Večina mariborske oblastne skupščine je lahko hvala ležna gospodu poslancu Petovarju, da je kot realen in dalekoviden gospodarski politik v duhu videl posledice takega nepremišljenega in kratkovidnega eksperimenta, kakor ga je hotela ta večina izvršiti, in da jo je s svojimi stvarnimi argumenti odvrnil od prvotne namere in jo tako obvaroval blamaže in škode, katero bi naša oblast v gospodarskem pogledu nedvomno doživela, zlasti še, če bi tudi finančni minister bil tako kratkoviden, da bi bil nameravano oblastno carino potrdil. Gospodje iz vrst SLS pa lahko iz tega tudi izvajajo nauk, da nimajo patenta na zdravo in realno gospodarsko politiko in da bi bilo tudi ob raznih drugih prilikah mnogo bolje, ako bi uvaževali nasvete in predloge tudi drugih resnih političnih skupin, ki se z gospodarskimi vprašanji bavijo vsaj toliko kakor SLS.

Glavnjača in komunistični proces

BEOGRAD, 14. februarja. Včeraj se je pričel tu eden največjih komunističnih procesov od prevrata v Jugoslaviji. Obtoženih je 25 članov ilegalne komunistične mladinske organizacije Jugoslavije, navzočih pa je tudi več odličnih inozemskih novinarjev. Policija je odkrila meseca oktobra lanskega leta tajno komunistično organizacijo in aretirala 50 oseb. Polovico jih je izpustila, ostale pa izročila sodišču, med njimi voditelja komunistov v naši državi, dr. Simo Markovića, bivšega urednika »Novosti« Otokarja dr. Keršovana in urednika Lazarja Štefanovića. Razprava bo trajala več dni.

Na današnji razpravi so naglašali vsi obtoženci, da so jim bila priznana izsiljena v Glavnjači z nečloveškim mučenjem. V Glavnjači vlada pravi inkvizicijski sistem. Zaslisevali so jih ponoči in jih tako dolgo mučili, da so dejanja priznali. Pretepali so jih s puškinimi kopiti in vrečami, napolnjenimi deloma s peskom in polivali jih v najhujšem mrazu z ledenomrzlo vodo, samo da bi izsilili od njih priznanje.

Organizacija jugoslovanskih emigrantov.

Organizacija jugoslovanskih emigrantov vabi vse v naši državi bivaajoče emigrante jugoslovanske narodnosti, ki žele postati njeni člani, da se javijo pisмено ali ustmeno na naslov: Organizacija jugoslovanskih emigrantov, Ljubljana, Matarskova cesta 1, kjer postuje tudi glavno tajništvo, čegar uradne ure so vsak dan od 15.—18. ure. Povsod, odkoder se bodo prijavili vsaj trije člani, se bo ustanovila podružnica. Organizacija jugoslovanskih emigrantov, ki se je ustanovila koncem januarja, sprejema vsakega emigranta jugoslovanske narodnosti brez o-zira na spol, politično mišljenje, strankarsko pripadnost, socialne in etične nazore. Organizacija zasleduje smoter, pri pomoči do ureditve gmotnega in moralnega položaja emigrantov iz neosvobojenih ozemelj v Jugoslaviji in da zaščiti njihove koristi. Polje, ki ga hoče organizacija orati in izorati, je v navedenih in tudi v drugih nalogah še neobdelano in zato »Orjem« pričakuje vsesplošne podpore od vseh, v prvi vrsti pa moralne podpore s strani emigrantov samih, za katere je ustanovljena. —

LJUBLJANA, 14. februarja. Berlin 1358, Curih 1095, Dunaj 801.75, London 277.53, Newyork 56.90, Praga 168.80, Milan 301.50, Pariz 223.76. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 135, Prva hrvatska 875, Kreditni zavod 160, Ruše 265—280, Stavbna družba 56, Šešir 125, Strojne tovarne 70.

Trnje in cvetje iz vrta Pravice

SUJETI IN VTISI IZ SODNIJSKIH RAZPRAV.

Brezdvomno je, da so sodnijske razprave verno ogledalo ljudske psihe. Sodnik je kakr duhovnik-spovednik, a oba odvetnika sta plačana izpraševalca vesti. Sicer se v splošnem obravnavajo zlasti pred okrajnim kot kazenskim sodiščem več ali manj malopomembne stvari, vendar pa pridejo na vrsto tudi zelo tipični slučaj. Naši ljudje so od pametne, ka nespametni pravdarji in jim ni nič do tega, če v petih minutah prepira zapravijo več, kakor znaša čisti dobiček enega meseca.

Pred sodiščem sta bili dve javno znani amakonki H. R. in M. P. Radi delikatnih izrazov »Prokleta lažnjivka« itd., sta se tožili dve sestrji, teta, nečakinja in bratranec. Nečakinja tožiteljica je rekla svoji teti v obraz: »Jaz vem, da spadam pod paragraf, a dokazala bom vse eno, da je lažnjivka«. In tako je šlo naprej, kakor je rekel gospod sodnik »hujše, kakor v skupščini«. Potem sta obe odprli svoji ročni torbici in »plavih ceglecev« se je prikazalo toliko, kakor pri kakem plebiscitu glasovnic. — Konečno so se vsi solidarno zedinili, da bo končna »žeha« pranja potrebnega perila še enkrat, ko jih pokličejo na »krvavo rihto« zopet za neko drugo stvar. Malo pa je upanja, da bi prišlo do poravnave, ker imata oba skregana dela v sebi isto pravdarsko kri.

Potem sta se pojavili dve proletarski Micki. Obdolženi sta bili da sta pobrali ob železniškem tiru premoga za Din 10.— (piši in beri deset dinarjev). Prva, korajžno dekle, ki ima zaradi tepeža 2 dni zapora kot predkazan, se je zagovarjala

s hudo zimo, s slabim moževim zaslužkom in velikim številom otrok. Premoga pa ni vzela, ampak pustila na progi. — Druga, mlajše dekle, je bila kritičnega dne sama doma in ni imela doma kuriva. Ker je videla, da tudi drugi pobirajo ob progi premog, ni mislila, da je to greh. — Tudi priča F. P., strojni mojster, je izpovedal v prid socialno nesrečnih obtoženk s tem, da je potrdil, da bi znašala vrednost vsega premoga kvečjemu Din 10, a ker je premog ostal na železnici, ni nastala za državo prav nobena škoda. — Glede na to, da je bila o predmetni »tatvini« podana uradna ovadba, je sodnik s težkim srcem odmeril obema najnižjo po zakonu mogočo kazen, — namreč vsaki po 12 ur zapora. — Brez pritožbe sta obsojenki odšli domov. —

Ista pesem je z neobglenimi berači. Ker je postava — postava in paragraf — paragraf, četudi ga prekucneš na glavo, mora policist marsikdaj aretirati berača in naravnost ganljivo gledati, s kakim težkim srcem izvršujejo svojo prekruto službo. Pred sodnijo pa morajo »de jure« biti ti bedniki obsojeni in marsikdo je vzlasti pozimi v dno svoje beraške duše hvaležen, če naleti na takega sodnika, ki ga obsodi na 14 dni ali več državnega stanovanja in tople hrane po trikrat na dan. —

Za sociologa, kakor psihologa je sodna dvorana visoka šola življenja. — Vendar pa se med srce in mozeg pretresujočimi rakranami v človeški družbi najde na sodnijskih razpravah tudi obilo humoriističnega matrijali.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 14. februarja ob 20. uri »Polkovnik Jelič«, ab. A. Kuponi.

Sreda, 15. februarja ob 20. uri »Manon«, ab. B. Kuponi.

Četrtek, 16. februarja ob 20. uri »Orlov«, ab. D. Kuponi.

Sprememba repertoarja. Ker gospej Mitrovičevi ni mogoče gostovati v sredo, kakor je bilo nameravano, se spremeni repertoar v toliko, da se v prihodnjem sredo 15. t. m. »Manon« za ab. B, v četrtek, 16. t. m. pa »Orlov« za ab. D. Abonma torej ostane kakor je bilo najavljeno.

Kulturno gibanje v Slov. goricah

V nedeljo 12. t. m. se je vršil pri Sv. Trojici v društvenih prostorih v gostilni pri »Stari pošti« občni zbor Čitalnice. Ob zadovoljivi udeležbi tržanov je potekel zelo zanimivo in pestro. Že pri poročilih funkcionarjev se je razvila živahna debata. Da navedemo le nekatere važnejše točke. Čitalnica ima marljiv tamburaški zbor, ki ga vodi g. Jagodič iz Sv. Lenarta. Tedensko dvakrat do trikrat prihaja ta požrtvovalni narodni delavec, navdušen tamburaš iz eno uro oddaljenega Sv. Lenarta k Sv. Trojici. Lani, 8. dec. smo imeli priložnost slišati ta dobro izvežbani tamburaški zbor tudi v Mariboru. Čitalnica ima lepo urejeno knjižnico s 799 knjigami. To je največja knjižnica v Slov. goricah. Zdaj ima še podružnico pri Sv. Antonu in pri Sv. Benediktu. Ker pa je v bližnji okolici še več večjih občin, ki si tudi žele knjižnice, si je občni zbor osvojil predlog navzočega predsednika Zveze kult. društev, da se ustanovi pri Sv. Trojici v Slov. gor. centrala potovalnih knjižnic. Čitalnica pri Sv. Trojici sestavi serije po 50 knjig, ki jih za leto dni da na razpolago okoliškim občinam. Vsako leto se na občnem zboru napravi zaključek o enoletnem poslovanju in se zamenjajo serije knjig. V kraju, ki želi dobiti knjižnico, n. pr. Sv. Jurij v Slov. g., Sv. Rupert, Negova itd. se izvoli tričlanski knjižničarski odsek, ki upravlja knjižnico in odgovarja za pre jeto serijo knjig Čitalnici pri Sv. Trojici. Pristopnina in izposojevalnina se določi po krajevnih prilikah, tiskovine da Zveza kult. društev. Na ta način in s podporo krajevnih, gospodarskih in prosvetnih ustanov bo mogoče čitalniško knjižnico pri Sv. Trojici vsako leto izdatno povečati in potovalne knjižnice večkrat menjati.

Čitalnica goji tudi dramatiko. Ali do sedaj ji je bilo to otežkočeno, ker ni imela primernih prostorov. G. Golob pa je lansko leto zgradil veliko in lepo dvorano, in čitalniški odbor je sklenil, da postavi vanjo zložitiv oder. Prosil je ZKD za nasvet in na ta občni zbor je prišel tudi g. Robnik, mojster zložitivega odra. Pregledal in premeril je dvorano, dal razjarju primerne nasvete in pred zborovalci demonstriral svoj model zložitivega odra. Robnikov čarobni oderček in njegov s pohorskim humorjem začinjen govor je slednjega poslušalca osvojil in ga pripravil do neomajnega sklepa; tak oder moramo postaviti pri Sv. Trojici in naj velja, kar hoče, le na delo zanj.

Zanimivo na tem občnem zboru pa je bilo, da si čitalničarji niso bali odkrito povedati drug drugemu v lice, kaj je deloma oviralo delo v pretečenem letu in bi lahko postalo usodno za nadaljnji razvoj čitalniških odsekov. Ali ljubezen do prosvetnega dela, uvidevnost čitalničarjev in svetopisemska beseda g. Robnika je pomirila vihar na čitalniškem morju in viskrenem zagrljaju so si čitalničarji postavili smernice za nadaljnje delo, ki bo v l. 1928. prav veliko in važno.

Po nekaterih besedah g. Skale, preds. ZKD, s katerimi je skušal dati prosvetnemu delu v posameznih krajih širši, občne narodni in državni pomen, je predsednik čitalnice g. Šolski upravitelj Golč zaključil ta nepričakovano lepo in uspešno uspeli občni zbor. As.

Princ Karneval in naša mladina.

Jutri, ob 15.30, se poslovi princ Karneval, ki je letos izredno razposajen, v veliki unionski dvorani tudi od naše mladine in sicer z veselimi pustnimi nastopi, ki bodo izredno mični. Starši, pripeljte svojo deco s seboj. Cene so nizke, vstopnice v predprodaji pri gospej Zlati Brišnikovi. —

Pot mimo treh ribnikov

je menda ena najbolj zanemarenih in prav podobna balkanskim. Blata je toliko, da ga skoro ni mogoče pregaziti brez nevarnosti, da potnik obtiči v njem. Kaj, ko bi se nasulo na cesti vsaj nekaj gramoza. —

Članom mariborskega pododbora Udruga rezervnih oficirjev in ratnikov!

Dne 16. t. m. bo v prostorih hotela »Pri zamorcu« (Gosposka ulica) ob 17. uri redni letni občni zbor tuk. društva »Oficirski dom«, Uprava »Oficirskega doma« vabi vse člane pododbora, da se občnega zbora udeležijo v čim večjem številu. — Pododbor.

Mariborski in dnevni drobiž

Našim naročnikom v Mariboru.

Radi obolelosti raznašalke za Koroško predmestje in Glavni trg so morda nastale včeraj nerednosti v dostavljanju lista, katero naj nam cenjeni naročniki oprostijo. — Uprava »Večernika«.

Odlikovanje mariborskega postajenačelnika.

Poleg drugih višjih uradnikov in ljubljanski železniški direkciji je bil odlikovan z redom sv. Save V. razreda tudi načelnik glavnega kolodvora v Mariboru g. Karl Štefin. —

Češko odlikovanje predsednika SPD.

Gospodu dr. Franju Tominšku, odvetniku v Ljubljani, zaslužnemu delavcu na polju turisticke in sportnih odnošajev med Jugoslavijo in Češkoslovaško, je g. prezident češkoslovaške republike, v priznanje njegovih odličnih zaslug podelil odlikovanje reda belega leva IV. razreda. Odlikovanje je izročil odlikovancu dne 11. t. m. češkoslovaški konzul dr. Resl osebnou.

Promet z nepremičninami.

Posesnik Josip Stubec je prodal zasebnici Heleni Dvořak za 218.000 Din hišo, vrt in gospodarsko poslopje v Puškinovi ulici št. 3. —

Smrt prijatelja otrok.

Iz Tezna nam pišejo: V ponedeljek, 13. t. m., je na svoji običajni jutranji vožnji v mesto nenadoma preminul tovarniški kočijaž g. Aleksander Bozi. Uprav smo zastavili pero, da se možu za njegovo uspešno sodelovanje in podporo pri nedeljski šolski prireditvi javno zahvalimo. ko je krik njegove dece v šoli pretrgal besedo na listu... Rajni je bil iskren prijatelj šolske mladine ter je učitelstvu ob vsaki priliki in z vso vneto pomagal, posebno ob času šolskih prireditev. Še pretekli četrtek se je oglašil v šoli ter prosil za vstopnice, da bi jih, kakor običajno, i tokrat prodajal v mestu. Naj mu Bog plača dobroto! Pogrešala bo vrlega moža tako šolska mladina kakor učitelstvo. Bodí blagom! dobrotniku šole zemljica lahka! Težko priazdeti obitelji naše iskreno sožalje! —

Lepa prireditev šolske mladine.

Šolska mladina na Teznu je priredila staršem v nedeljo malo predpustno zabavo z gledališko igro »V predpustni noči«, ki je v vsakem oziru nad vse pričakovanje lepo uspela. Hvala učitelstvu za trud in požrtvovalnost, tamburaškemu odseku »Zvona« pa za sodelovanje. Nabito polna dvorana je pričala, kako se roditelji zanimajo za napredek svoje dece! —

III. Jugoslovnski ples v Mariboru.

Tukajšnji odbor podružnice Jugoslovnske Matice je priredil tudi letos svoj že tradicionalni ples, ali bolje rečeno narodno zabavo v prid našim zaslužnim rojakom. Dvorana je bila okusno opremljena s paviljoni po narodnih motivih, spodaj lična gorska kočica v zasedbi naših koroških rojakov, zgoraj pri morskia hiša v kateri so stregli člani in članice našega agilnega pevskega društva Jadran. Ostali paviljoni in bar so bili zasedeni po mariborskih narodnih damah in gospodih. Pestrost prireditvi so dale narodne noše. Dame v narodnih nošah so neutrudljivo prodajale v kranjskih cekarjih shranjeno razno narodno robo. Za zabavo nepesalec je skrbel originalen poljski žid. Prireditve je v vseh ozirih lepo izpadla, razvnelo se je živahno vrvenje, ki je trajalo do ranega jutra. Posebno dobro voljo je prinesel o polnoči Mariborski klopotec, ki se je smatral letos splošno kot zelo posrečen. Obisk prireditve ni bil poseben, ter bi moral biti z ozirom na namen prireditve boljši. Krivdo temu je iskati nekoliko slabemu vremenu, več pa raznim konkurenčnim prireditvam na isti večer vsled česar bi bilo želeli, da narodni krogi ob takih splošno narodnih prireditvah opuste razne svoje posebne večere, ki odtegujejo takemu plesu stalne posetnike.

Vlomilca v nekdanjo »Park«-kavarno.

ki sta bila na delu pred štirinajstimi dnevi, je policija že našla v osebi svojih dveh mladih dobrih znancev. Vlomilca je preprečil ključavničarski vajenec F., ki stanuje v nekdanji kavarni. V naglici sta pobasala nekaj v žep — med drugim malo uro-budilko in magnet — ter zbežala v park.

Najbolj ljubka

od vseh letošnjih predpustnih prireditev bo vsekakor jutrišnje slovo princa Karnevala od naših malčkov ob 15.30 v Unionski dvorani. Menjali se bodo najslikovitejši prizori, ki bodo do dna duše razigrali našo mladino, kakor: mačice imajo šolo, žaljiva guvernantka, medvedek ki pleše, polnočna ura s plesom. — Sodeloval bo mladinski orkester Brandl-Frisch. —

1090 gramofonskih plošč.

Ameriško nemška Parlofon Electric Kompanija, čije plošče slišimo tudi pri nas prav pogosto, je slavila te dni redek jubilej. Neka umetnica je odigrala pri firmi svojo 1000 gramofonsko ploščo, kar se pač ne zgodi pogosto. Najboljše plesne plošče so po večini od te umetnice in se je ta predpust plesalo v Mariboru na nje dokaj plesov. Ta posebno nadarjena umetnica je Edith Lorand, vijolinistinja izrednih sposobnosti, ciganskega temperamenta in velike muzikalitete. Vsi, ki so njene plošče kedaj slišali in se jim divili, bodo gotovo prijetno iznenadeni, ako povemo, da se jim bo kmalu nudila prilika slišati umetnico samo, ki priredi koncem februarja v Mariboru svoj koncert. —

Kdo jo pozna?

V policijskem zaporu je že od 1. t. m. okrog 40 let stara slaboumna ženska, ki se izdaje za Ano Ploj, a ne zna dopovedati, odkod je in kako se je znašla v Mariboru, kjer je tavalala okrog brez vseh sredstev. Po krajih, o katerih je pripovedovala, je policija poizvedovala, a brez vsakega uspeha. Žena je borno kmečko oblečena, njeno posebno znamenje je pa izredno kratek, navzgor zavihan nos. Če jo kdo pozna, naj sporoči podatke policiji. —

Med sorodniki.

Obrtnik K. na Frakopanski cesti je prišel sinoči razburjen na policijsko stražnico ter pripovedoval, da je sorodnica V. malo prej ravno ko je zapiral svoj lokal, navalila nanj s hudimi psovskami ter ga začela potem še s krožnikom, katerega je imela slučajno v rokah, obdelovati po glavi. Mož se je skliceval tudi na bunke in praskotine na glavi. Komaj je pa odšel, se je pa pred stražnikom pojavila prijavljena »atentatorica« V. ter pripovedovala, da jo je mojster K. hudo nabil in ozmerjal. Ima-li kake znake tega napada? — Ne vidi se ji sicer, pravi pa, da jo »znotraj vse hudo boli«. Kdo naj sedaj dožene, kako se je v resnici vršil sorodniški sestanek? —

Skedan vlomilec.

V ponedeljek 6. t. m. so opazili v pisarni mestnega električnega podjetja, da je izginila blagajna z okroglo 3000 Din. Sledov vlomila — nobenih, vrata neposkodovana in zaklenjena. Policiji je pa izpovedal upravitelj mestnega kopališča, da je v nedeljo zvečer opazil dva moška kako se sumljivo potikata okrog poslopja podjetja ter dajeta nekomu znake z življenjem. Ta in še druge okoliščine so policiji odkrile sled. Vhod v poslopje iz Kopališke ulice je bil po noči odprt, pisarniške ključke ima pa tudi postrežnica, ki hčerka ima znanje s pri policiji slabo zapisanim moškim. Tega parčka po vlovu ni bilo na spregled in dognalo se je da se je v družbi drugega para v ponedeljek na vse zgodaj odpeljal v Hoče, od tam pa z železnico. Sedaj se je pa od četvorice oddvojil neki S. ter priznal, da je bil soudeležen pri vlovu in tatvini. Četvorica je nameravala vlomiti že poprej enkrat, ko se ji je zdela blagajna dobro založena, a da se ta sklep ni mogel izvršiti. Po tatvini so prišli do Bosanskega Broda, kjer je bila blagajna izčrpana. S. pravi, da so po poti delali naklepe novega vlomila, a da on ni hotel več vlomilke tovarišije. Zapuščena družba je odpotovala baje v Beograd. —

Medene orglje.

V angleškem mestecu Barton so pravljali stare cerkvene orglje in našli pri tej priliki v njih nič manj kot 80 funtov medu, ki so ga očividno že dolgo neopaženo skrivale tamkaj čebelice. Med so razdelili med prebivalstvo.

V Vašo korist,

v Vaše zadovoljstvo in za čuvanje Vaših nog, nosite samo dobre čevlje. Vaši čevlji naj bodo zato Karo-čevlji. —

Hans Dominik:

Oblast treh

Žarilo je učinkovalo. Sedaj Indijcu ni bilo treba tako skrbno meriti in koncentrirati. V razvalinah letala je eksplodiralo naenkrat desetstič kilowatov. Še v istem trenutku je vse ogrodje letala svelordeče zažarelo. Hitro se je stopnjevala vročina do belega žarenja. Aluminijski je pričel goriti. Milijone isker in zvezdic je metala goreča masa na vse strani po zraku. Potem pa se je vse stalo. Samo majhen kupček staljene gline, kjer je pred kratkim še stala dovršena umetnina človeške iznajdljivosti.

Atma je ugasnil žarilo. Toda rdečežareči kupček pepela tam preko še ni miroval. Plameni so preskočili na gozd. Suha trava je pričela goriti in zagorelo je tudi nekaj obrobnihih dreves.

Atma je opazoval vse to, ne da bi storil kaj v omejitih požara.

Z hitrimi prijemi je spravil turbine na R. F. c. 1 v tek. Rapidno letalo je šinilo v višave. Daleč za njim je ostal goreči gozd. Atma ga je videl in se nasmehnil.

»Če bo veter prav vlekel, potem, Glossin, boš morda le še te noči...«

Konec se je zgubil v bučanju turbine.

Atma je stopil h krmilu in usmeril letalo naravnost proti severu. Pot preko severnega tečaja je bila še vedno najvarnejša.

Pred hišo v Linnais je R. F. c. 1 pristalo lahno in skoro brez vsakega tresljaja. V svojih močnih rokah je Erik Truwor odnesel ranjenega prijatelja v hišo, medtem ko mu je Jana sledila ob Indijčevi strani.

In potem so prišli moreči dnevi, polni skrbi. Silvestrova rana ni bila smrtno nevarna. Glossinova krogla se je odbila od rebrne kosti in ranila samo meso.

Nevarnejša je bila visoka vročina. Stari zdravnik iz Linnais je zmaheval z glavo. Nobene infekcije pri rani, celjenje je lepo in nemoteno napredovalo in kljub temu taka vročina, ki spravlja ranjenca na pot pogube. Bil

je na koncu s svojim znanjem in svojo latinščino.

Dolge dneve in kratke svetle noči se Jana ni odmaknila od Silvestrove postelje. Atma se je vrstil z njo pri negovanju bolnika. Atma, ki je gledal na stvar z drugimi očmi nego stari švedski zdravnik. Atma, ki je najbolj divje Silvestrove vročične sanje pomiril, če mu je položil roko na čelo.

»Peto noč se bo odločilo.«

Atma je zašepetal te besede Eriku Truworju takrat, ko je leta nesel ranjenega Silvestra iz letala v hišo. In Jana je slišala te besede, čeprav so bile izgovorjene šepetaje.

Danes je bila peta noč. V zatemnjeni sobi je sedela Jana ob Silvestrovem ležišču in pazila na vsako bolnikovo kretnjo.

Bilo je že po polnoči in blede svetloba novega dne se je kradla v senca po sobi. V strahu in upanju je opazila Jana lahko izpremembo na Silvestrovem obrazu. Nekaj se je tam kaj zganilo. Zdelo se je, da se hočejo trepalnice dvigniti. Telo se je nalahko pretegnilo.

Ali je bila to smrt? Ali obudjenje k novemu življenju.

Skrb je premagala Jano. Hotela je poklicati Atmo, toda glas ji je odpuščal. Prepustila se je popolnoma občutkom, ki so vrel v njej. Objela je Silvestrov vrat, šepetala mu nežne besede in poljubljala njegovo čelo. Vsa zdravnikova navodila, vsi predpisi Atme so bili pozabljeni v tem trenutku.

»Silvester, nikar me ne zapusti! Silvester, ostani pri meni!«

Ali je bil zvok njenega glasu tako tesno poleg njegovega ušesa? Za trenutek je odprl oči, ko da hoče siloma spoznati svojo okolico. Potem so se trepalnice zopet zaprle. Glava se je nagnila nazaj. Obležal je povsem mirno in nepremično.

»Silvester!«

V tem vzkliku se je izražala vsa Janina bolest. Tiho je pokleknila poleg postelje in skrila obličje v svoje dlani.

Atma je stopil v sobo. Njegove oči so se zatopile v Silvestrove poteze.

»Duša je močnejša od smrti — Rešen je.«

Tiho je Indijec zamrmral te besede. Nato je odstopil za korak.

Znova je bolnik odprl oči. Sedaj mnogo lažje in svobodneje. In je v veseljem presenečenju videl na svojih prsih svetlo glavico, katere obraz mu je bil prikrit.

»Kdo... kaj je...«

Jana je planila pokonci.

»Živel, živel bo!«

Silvester je še vedno ni spoznal.

»Kdo je... kdo si...?«

»Jana, tvoja Jana sem... Jana je pri tebi! Bog nas je zopet združil.«

Slutnja razumevanja, spoznanja je hušknila preko Silvestrovega obličja.

»Jana?«

»Da, tvoja Jana... za celo življenje!«

»Jana!... Jana!...«

Ponavljal je ime, ko da mu nudi izgovarjanje največjo blaženost. Dvignil je desnico in objel deklico. Pritegnil je njeno glavico in pritisnil svoje lice k njenemu.

»Moja Jana«, je dejal tako tiho, da je opazila, kako ga hoče telesna šibkost zopet podjarmiti.

»Pred Bogom že zdavnaj in sedaj tudi pred ljudmi.«

Njegove oči so se zopet zaprle, toda blaženi smehljaj je ostal na njegovih ustnih. Hitro in lahno je zaspal.

Z neslišnimi koraki je pristopil Atma k Jani.

»Tvoj ljubi spi. Nobene nevarnosti ni več. Ubogi otrok, tudi ti si potreben počitka. Pojdi in pusti me same-«

ga s Silvestrom. Poklical te bom ob pravem času.«

»On spi, on je rešen!« je ponovila Jana. Z dolgim pogledom je objela spečega bolnika, nakar je sledila Indijcu.

Ko je bila kriza enkrat prestana in ko je ponehala vročina, je Silvestrovo okrevanje hitro napredovalo. Že tretji dan je lahko vstal in se šel ob Janini strani izprehajati po vrtu, ki je obdajal Truworjev dom in vsaka dnevna ura je bila ura sreče za zaljubljenca. Po enem tednu sta že tvegala izprehod k bregu Torneaelfa in romantična krasota te prelepe pokrajine ju je opajala. Čustvo neskončne sreče ju je obdajalo. V visoki travi ob bregu reke sta se vsedla. Silvester je naslonil glavo v Janino naročje in globoko sopeč zaprl oči.

»Če ne bi čutil tvoje ljube postave, Jana, bi mislil, da o vsem sanjam lepe sanje in bi prosil nebo, da bi jih ne bilo nikdar konec. Jana, ti si pri meni«, pritegnil je njene roke k svojim ustnicam in jih poljubljal. »Te dobre vilinje roke, katerim se imam zahvaliti za življenje.«

»Ah Silvester, kako rada bi bila zate umrla, če bi te mogla moja smrt rešiti. Ti imaš toliko ciljev, za katere lahko živiš in moraš živeti. Jaz pa nimam ničesar razen tebe. Kaj bi postalo še iz mene, če bi ne imela tebe.«

Objela je ljubega. Njuna pogleda sta vtonila drug v drugem... in njune ustnice so se našle v dolgem, dolgem poljubu.

Dalje prihodnjic.

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in socialne namene občinstva: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Prazno sobo z uporabo kuhinje v bližini Tržaške ceste iščem. Ponudbe na upravo lista pod »Maribor«. 363

Spalni divan dobro ohranjen in čist se ceneno prodaja. Pobrežka cesta 17 Leo. 362

Lovska puška po nizki ceni na prodaj. — Mejna ulica 22 pritličje levo. — 367

Mirna, rodoljubna 4 članska obitelj išče lepo trisobno stanovanje s parketami s 1. majem t. l. Dopise prosi pod »Inžiner« na upravo »Večernika«. 365

Knjigovodkinjo išče kolodvorska restavracija. Nastop takoj. — Tomo Majer. 358

Maškeradni kostumi se izposojujejo v Kerkovi ul. 5 II, desno.

Potrjim srcem naznanjam vsem znancem tužno vest, da je naš predragi oče, stari oče gospod

Anton Koslč

zasebnik

dne 12. t. m. nenadoma preminul. Pogreb blagopokojnika se vrši dne 14. t. m. ob 15. uri na mestnem pokopališču v Pobrežju.

Maribor, dne 13. II. 1928.

366

Žalujoči ostali.

V gostilni Kirbiš Aleksandrova c. 79

v sredo 15. februarja 1928

359

domača zabava s plesom

Za obilen obisk se priporočata A. K. Kirbiš

Zahtevajte povsod »Večernik«

V sredo dne 15. februarja se vrši v restavraciji »Vetrinjski dvor«

domača zabava s plesom

Za obilen obisk se priporočata Hinko Koslč

Pisarniške potrebščine

najboljše kvalitete kupite le pri 1125

Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11

Vse tiskovine po narečilu.

Angleški in ostravski

PLINSKI KOKS

prvovrstne kakovosti oddaja najceneje na drobno in na vagone

Mestna dlinarna

281

Prvovrstno

češko posteljno perje in puh

inlet, gradl za žimnice, prešite odeje, volnene odeje, platno za rjuhe in drugo perilo, pristno češko platno, kakor sploh vse manufakturno blago, kupite najboljše in najceneje le v trgovini

I. N. Šoštarč, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

XX

Naš večletni zvesti kočijaž

Aleksander Bozi

je dne 13. tm. nenadoma preminul.

Pogreb se vrši dne 16. februarja ob 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju. 361

Maribor, dne 14. februarja 1928.

Jugoslavenko Zerkovič d. d.